

ŽELEZNICE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

**ÚSTREDNÝ INŠTITÚT VZDELÁVANIA A PSYCHOLÓGIE,
ŠANCOVÁ 102/A, 831 04 BRATISLAVA**

Zapísaný v Obchodnom registri Okresného súdu Bratislava I., oddiel Po vložka číslo 312/B

**Určené technické zariadenia, určené činnosti
a činnosti na určených technických zariadeniach
elektrických**

ŽSR IV Žilina
02/2014

Určené technické zariadenia a ich špecifikácia

V zmysle zákona NR SR č. 513/2009 Z.z. o dráhach v znení neskorších predpisov a vyhlášky MDPT SR č. 205/2010 Z.z. o určených technických zariadeniach a určených činnostiach a činnostiach na určených technických zariadeniach sú:

Určené technické zariadenia (UTZ)

UTZ sú dopravné, plynové, tlakové, zdvíhacie, elektrické zariadenia, zariadenia na ochranu pred účinkami atmosférickej a statickej elektriny a na ochranu pred negatívnymi účinkami spätných trakčných prúdov, ktoré sa vyrábajú, sú určené alebo slúžia na zabezpečenie prevádzkovania dráhy alebo dopravy na dráhe alebo sú súčasťou dráhy.

Určené činnosti

- sú montáž, opravy, rekonštrukcie, revízie, skúšky a overovanie spôsobilosti UTZ a i.;
- môžu vykonávať len fyzické osoby alebo právnické osoby na základe oprávnenia udeleného bezpečnostným orgánom; bezpečnostný orgán udelí oprávnenie žiadateľovi, ktorý okrem iných požiadaviek je držiteľom dokladu o odbornej spôsobilosti alebo zamestnávajú osobu s platným dokladom o odbornej spôsobilosti.

Doklad o odbornej spôsobilosti (na revízie, inšpekcie, skúšky a obsluhu UTZ, na činnosti na určených technických zariadeniach elektrických, ich projektovanie a konštruovanie) vydá bezpečnostný orgán, alebo právnická osoba poverená overovaním odbornej spôsobilosti (ďalej PVZ), tomu kto:

- dosiahol vek 18 rokov,
- je plne spôsobilý na právne úkony,
- je bezúhonný,
- má ukončené odborné vzdelanie v učebnom alebo študijnom odbore, ktorého súčasťou je vyučovací predmet, ktorý obsahuje aspoň opis konštrukcie a funkcie určeného technického zariadenia, požadované odborné vzdelanie pre činnosť na určenom technickom zariadení elektrickom,
- absolvoval vstupnú odbornú prípravu v určenom vzdelávacom zariadení a vykonal odbornú skúšku,
- je zdravotne spôsobilý na výkon činností na určených technických zariadeniach.

Držiteľ dokladu o odbornej spôsobilosti je povinný:

- zúčastňovať sa doplnkových školení organizovaných zamestnávateľom;
- absolvovať každých päť rokov aktualizáciu prípravu vo vzdelávacom zariadení alebo,
- vykonať periodickú odbornú skúšku.

Špecifikácia (druhy) UTZ elektrických a ich označovanie

ŽSR Ústrednému inštitútu vzdelávania a psychológie v Bratislave (ÚIVP), bolo vydané poverenie:

- MDVaRR SR na vykonávanie vzdelávania;
- ÚRŽD Bratislava (resp. Dopravný úrad DDDD Bratislava – bezpečnostný orgán) na overovanie odbornej spôsobilosti

na nižšie uvedené UTZ:

Označenie zariadenia	Určené technické zariadenie elektrické
E 1	Elektrické rozvodné zariadenia dráh a elektrické stanice dráh bez obmedzenia napätia: <ul style="list-style-type: none"> • elektrické transformátorové stanice, elektrické rozvodné stanice • vonkajšie vedenia, káblové vedenia uložené v zemi
E 2	Elektrické siete dráh a elektrické rozvody dráh do 1000 V AC a 1500 V DC vrátane: <ul style="list-style-type: none"> • elektrické inštalácie budov vrátane priemyselných hál a dielní • pracovné stroje a spotrebiče • elektrické zariadenia výpočtovej techniky a periférnych zariadení • vonkajšie vedenia, káblové vedenia uložené v zemi
E 3	Trakčné napájacie a spínacie stanice železničných dráh
E 4	Trakčné vedenie železničných dráh
E 5	Elektrické zariadenia napájané z trakčného vedenia železničných dráh
E 6	Elektrické zariadenia dráhových vozidiel vrátane železničných vozňov
E 6a	Elektrické zariadenia dráhových vozidiel – traťových mechanizmov
E 7	Elektrické dráhové zabezpečovacie a oznamovacie zariadenia
E 9	Náhradné zdroje elektriny pre prevádzkovanie dráhy
E 10	Skúšobne elektrických zariadení dráh
E 11	Zariadenia na ochranu pred účinkami atmosférickej a statickej elektriny
E 12	Zariadenia na ochranu pred negatívnymi účinkami spätných trakčných prúdov
E 13	Elektrické zariadenia v priestoroch s nebezpečenstvom výbuchu, výbušných plyných atmosfér (vonkajší vplyv BE3) vrátane ochrany pre účinkami atmosférickej a statickej elektriny

Okrem: E 4a Trakčné vedenie električkových a trolejbusových dráh, prírodná koľajnica metra, E 8 Elektrické zariadenia lanových dráh.

Vzdelávanie

Druhy prípravy

Príprava na získanie a udržiavanie odbornej spôsobilosti na vykonávanie činností na určených technických zariadeniach sa získava a udržiava:

- A) Vstupnou odbornou prípravou
- B) Aktualizačnou prípravou
- C) Prípravou pred periodickou odbornou skúškou
- D) Doplnkovým školením

A) Vstupná odborná príprava

Cieľovou skupinou sú zamestnanci ŽSR a zamestnanci cudzích subjektov pôsobiacich na dráhach v správe ŽSR, ktorí sú v zmysle platnej legislatívy povinní k výkonu činnosti na UTZ elektrických získať odbornú spôsobilosť pre príslušnú skupinu (kvalifikačný stupeň):

- poučená osoba,
- elektrotechnik,
- samostatný elektrotechnik,
- elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky,
- elektrotechnik špecialista,
- revízny technik.

B) Aktualizačná príprava

Cieľovou skupinou sú zamestnanci ŽSR a zamestnanci cudzích subjektov pôsobiacich na dráhach v správe ŽSR, ktorí sú povinní v zmysle platnej legislatívy v stanovenom rozsahu absolvovať každých 5 rokov aktualizačnú prípravu s overením znalostí ako predpoklad na predĺženie platnosti dokladu o odbornej spôsobilosti na vykonávanie činností na určených technických zariadeniach – pre skupinu (kvalifikačný stupeň):

- **poučená osoba.**

C) Príprava pred periodickou odbornou skúškou

Cieľovou skupinou sú zamestnanci ŽSR a zamestnanci cudzích subjektov pôsobiacich na dráhach v správe ŽSR, ktorí sú držiteľmi dokladu o odbornej spôsobilosti a absolvujú pred periodickou odbornou skúškou teoretickú prípravu v stanovenom rozsahu pre skupinu (kvalifikačný stupeň):

- **elektrotechnik,**
- **samostatný elektrotechnik,**
- **elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky,**
- **elektrotechnik špecialista,**
- **revízny technik.**

D) Doplnkové školenia

Cieľovou skupinou sú zamestnanci ŽSR a zamestnanci cudzích subjektov pôsobiacich na dráhach v správe ŽSR, ktorí sú držiteľmi dokladu o odbornej spôsobilosti na vykonávanie činnosti na UTZ a ktorí sú povinní zúčastňovať sa na doplnkových školeniach organizovaných zamestnávateľom o stave techniky, o vykonávaní činnosti na nich a organizačných a prevádzkových opatreniach v súlade s právnymi predpismi, prevádzkovými predpismi a technickými špecifikáciami.

Požadované predpoklady na zaradenie uchádzača do vstupnej odbornej prípravy na UTZ elektrických

- **Pre skupinu (kvalifikačný stupeň): Poučená osoba**
  - a) nevyžaduje sa odborné elektrotechnické vzdelanie.

- **Pre ostatné skupiny (kvalifikačné stupne):**
  - a) vek minimálne 18 rokov;
  - b) odborné vzdelanie a prax podľa vykonávaných činností.

Rozsah prípravy

POUČENÁ OSOBA

1. Poučená osoba – osoba odborne spôsobilá vykonávať činnosť na elektrickom zariadení podľa technickej normy		
Obsluha zariadení mn a nn		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	2 hodiny
Vykonávať činnosti v blízkosti trakčného vedenia		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
Kontrolovať elektrické ručné náradie a elektrické spotrebiče počas používania		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
Vykonávať údržbu stacionárnych akumulátorových batérií		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
Obsluhovať vonkajšie osvetlenie železničných priestranstiev		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
Obsluhovať elektrický ohrev výhybiek		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	3 hodiny
Obsluhovať elektrickú požiaru signalizáciu (EPS)		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	4 hodiny
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	4 hodiny
Obsluhovať elektrické zdrojové sústrojenstvá		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	4 hodiny
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	4 hodiny
2. Poučená osoba – osoba odborne spôsobilá viesť elektrické dráhové vozidlo, dráhové vozidlo s elektrickým prenosom výkonu alebo dráhové vozidlo s iným pohonom na elektrifikovanej trati - rušňovodič		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	8 hodín
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	4 hodiny
3. Poučená osoba – osoba odborne spôsobilá samostatne pracovať alebo riadiť práce na železničnom zvršku a spodku a na ukoľajnení na elektrifikovaných tratiach a na spätnom koľajnicovom vedení na koľajniciach, ktoré sú súčasťou obvodov elektrického vykurovania vlakov		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	37 hodín
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	6 hodín
4. Poučená osoba – osoba odborne spôsobilá manipulovať s elektrickým predkurovacím zariadením vrátane manipulácie so spojkami na zásobovanie dráhových vozidiel elektrickou energiou		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	5 hodín
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	4 hodiny
5. Poučená osoba – osoba odborne spôsobilá manipulovať s úsekovými odpájačmi trakčného vedenia		
a)	Vstupná odborná príprava s overením znalostí v rozsahu	5 hodín
b)	Aktualizačná príprava s overením znalostí v rozsahu	4 hodiny

ELEKTROTECHNIK, SAMOSTATNÝ ELEKTROTECHNIK, ELEKTROTECHNIK NA RIADENIE ČINNOSTÍ ALEBO RIADENIE PREVÁDZKY

6. Elektrotechnik osoba odborne spôsobilá vykonávať činnosť na elektrických zariadeniach		
a)	Vstupná odborná príprava v rozsahu	12 hodín
b)	Príprava pred vykonaním periodickej odbornej skúšky v rozsahu	7 hodín
7. Elektrotechnik pre samostatnú činnosť osoba odborne spôsobilá s vyššou kvalifikáciou, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika, má odbornú prax a úspešne vykonal skúšku		
– môže samostatne vykonávať činnosť na elektrických zariadeniach v požadovanom rozsahu,		
– môže riadiť činnosť najviac dvoch osôb s odbornou spôsobilosťou elektrotechnik a činnosť poučených osôb bez obmedzenia ich počtu		
a)	Vstupná odborná príprava v rozsahu	7 hodín
b)	Príprava pred vykonaním periodickej odbornej skúšky v rozsahu	7 hodín
8. Elektrotechnik na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky osoba odborne spôsobilá s vyššou kvalifikáciou, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika, má odbornú prax a úspešne vykonal skúšku		
– môže riadiť činnosť ďalších poučených osôb, elektrotechnikov, samostatných elektrotechnikov a elektrotechnikov na riadenie činností bez obmedzenia ich počtu alebo na riadenie prevádzky elektrických zariadení		
a)	Vstupná odborná príprava v rozsahu	7 hodín
b)	Príprava pred vykonaním periodickej odbornej skúšky v rozsahu	7 hodín

ELEKTROTECHNIK ŠPECIALISTA

9. Elektrotechnik špecialista na projektovanie a konštruovanie elektrických zariadení osoba odborne spôsobilá, ktorá spĺňa požiadavky odbornej spôsobilosti elektrotechnika, má odbornú prax a úspešne vykonal skúšku a ktorá		
– samostatne projektuje a konštruuje elektrické zariadenia alebo,		
– riadi osoby, ktoré projektujú a konštruujú elektrické zariadenia		
a)	Vstupná odborná príprava v rozsahu	7 hodín
b)	Príprava pred vykonaním periodickej odbornej skúšky v rozsahu	7 hodín
10. Elektrotechnik špecialista na vykonávanie činností elektrodipečera osoba odborne spôsobilá, ktorá spĺňa požiadavky na odbornú spôsobilosť elektrotechnika na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky		
a)	Vstupná odborná príprava v rozsahu	7 hodín
b)	Príprava pred vykonaním periodickej odbornej skúšky v rozsahu	7 hodín

REVÍZNY TECHNIK

11. Revízny technik osoba odborne spôsobilá, ktorá v rozsahu vydaného osvedčenia		
– vykonáva revízie elektrických zariadení,		
– vykonáva činnosti elektrotechnika na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky		
a)	Vstupná odborná príprava v rozsahu	7 hodín
b)	Príprava pred vykonaním periodickej odbornej skúšky v rozsahu	7 hodín

Organizačné zabezpečenia prípravy

Realizácia vstupnej odbornej prípravy, aktualizácie prípravy, prípravy pred periodickou odbornou skúškou a doplnkového školenia (ďalej len príprava) vychádza zo schváleného „Plánu výchovno-vzdelávacích aktivít ÚIVP“ na príslušný kalendárny rok, spracovaného v súlade s prijatými požiadavkami. Môže byť realizovaná internátnym spôsobom, alebo na dennú dochádzku.

O termíne realizácie plánovaných VVA sú interní odberatelia (vnútorné organizačné jednotky ŽSR, resp. OÚ ŽSR) informovaní „Oznámením o konaní VVA“, ktoré mesačne vydávajú základné pracoviská ŽSR ÚIVP – Inštitúty vzdelávania (IV) v rámci príslušného regiónu, príp. vydaním konkrétnej ponuky.

Teoretická príprava

Teoretická príprava sa uskutočňuje v priestoroch povereného vzdelávacieho zariadenia (PVZ), v prípade požiadavky môže byť realizovaná aj v priestoroch objednávateľa/prihlasovateľa za podmienky poskytnutia priestorov vyhovujúcich pre výučbu.

Teoretická príprava pre skupinu *elektrotechnik, samostatný elektrotechnik, elektrotechnik na riadenie činnosti alebo riadenie prevádzky, elektrotechnik špecialista a revízny technik* je realizovaná v stanovenom rozsahu ucelene. Príprava vždy obsahuje spresnený rozsah E2 minimálne obsahu elektrické inštalácie budov vrátane priemyselných hál a dielní a prípadne pracovné stroje a spotrebiče, elektrické zariadenia výpočtovej techniky a periférnych zariadení a/alebo vonkajšie vedenia, káblové vedenia uložené v zemi.

Vstupná odborná príprava *pre elektrotechnika, rozsahy E1, E3 až E13* (podľa špecifikácie UTZ), je rozšírená minimálne o 1 vyučovaciu hodinu pre každé elektrické zariadenie, podľa spresnenej požiadavky prihlasovateľa.

Prihlášky na prípravu

Vstupná odborná príprava, aktualizácia prípravy, príprava pred periodickou odbornou skúškou, doplnkové školenie – prihlášky na prípravu a skúšky, príloha č. 1 a 2a alebo 2b.

Praktické zacvičenie

Praktické zacvičenie *pre prácu na príslušnom zariadení* je súčasťou poučenia a realizuje sa pre skupinu (kvalifikačný stupeň) na PVZ, prípadne v prevádzke:

poučená osoba

- osoba spôsobilá obsluhovať elektrické zdrojové sústrojenstvá,
- osoba spôsobilá obsluhovať elektrickú požiarne signalizáciu,
- osoba odborne spôsobilá samostatne pracovať alebo riadiť práce na železničnom zvršku a spodku a na ukoľajnení na elektrifikovaných tratiach a na spätnom koľajnicovom vedení na koľajniciach, ktoré sú súčasťou obvodov elektrického vykurovania vlakov,
- osoba odborne spôsobilá manipulovať s elektrickým predkurovacím zariadením vrátane manipulácie so spojkami na zásobovanie dráhových vozidiel elektrickou energiou,
- osoba odborne spôsobilá manipulovať s úsekovými odpájacmi trakčného vedenia.

Dôležité!**Poučenie o miestnych pracovných a bezpečnostných predpisoch**

Obsahom poučenia na PVZ nie sú miestne pracovné a bezpečnostné predpisy v mieste vykonávanej činnosti pre skupinu (kvalifikačný stupeň) poučená osoba, poučenie vykonáva poverená osoba zamestnávateľom. Doklad o poučení z miestnych pracovných a bezpečnostných predpisov priloží poverená osoba k zápisnici vydanaj PVZ podľa § 23 vyhlášky MDPT SR č. 205/2010 Z.z. Bez dokladu o poučení z miestnych pracovných a bezpečnostných predpisov nie je zápisnica vydaná PVZ platná.

Pre praktické zacvičenie v prevádzkovom priestore ŽSR zamestnanci musia spĺňať stanovené požiadavky uvedené v predpise ŽSR Z2 – Bezpečnosť zamestnancov v prevádzkovom priestore ŽSR, s dôrazom na odbornú a zdravotnú spôsobilosť pre pobyt a prácu v prevádzkovom priestore ŽSR a povinnosť mať na sebe oblečený výstražný odev s vysokou viditeľnosťou s retroreflexnými pásmi. Za splnenie stanovených požiadaviek zodpovedá prihlasovateľ a pripravovaný zamestnanec.

Miesta konania teoretickej prípravy

Stredisko internátnej prípravy Strečno:

SIP Strečno; ÚS Starý Smokovec;

Inštitút vzdelávania Bratislava:

IV Bratislava, Šancová ul.; ŠS Bratislava; ŠS Trnava; ŠS Nové Zámky;
ŠS Topoľčany;

Inštitút vzdelávania Žilina:

IV Žilina; ŠM Liptovský Mikuláš; ŠM Trenčianska Teplá;

Inštitút vzdelávania Košice:

IV Košice; ŠS Čierna nad Tisou; ŠS Michalovce; ŠS Poprad;

Inštitút vzdelávania Zvolen:

IV Zvolen; ŠS Lučenec.

Realizácia a hodnotenie overovania znalostí

- A) Overovanie znalostí u kvalifikačného stupňa **poučená osoba** je súčasťou vstupnej odbornej prípravy alebo aktualizácie prípravy na základe písomnej žiadosti (prihlášky na prípravu, príloha č. 1). Overovanie je realizované formou písomného testu. Test je hodnotený s výsledkom: **vyhovel – nevyhovel**. Na úspešné overenie znalostí je potrebných najmenej 75% správnych odpovedí v teste.
- B) Overovanie odbornej spôsobilosti elektrotechnika špecialistu na vykonávanie činnosti elektrodispečera a revízneho technika vykonáva bezpečnostný orgán na základe žiadosti.
- C) Overovanie odbornej spôsobilosti formou **skúšky** vykonáva PVZ v súlade s poverením bezpečnostného orgánu na kvalifikačné stupne:
- elektrotechnik,
  - samostatný elektrotechnik,
  - elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky,
  - elektrotechnik špecialista na projektovanie a konštruovanie elektrických zariadení.

Hodnotenie skúšok:

Skúšky sú hodnotené ako celok s výsledkom: **vyhovel – nevyhovel** z každej časti (písomnej i ústnej).

Hodnotenie písomnej časti: na úspešné overenie vedomostí písomnou skúškou je potrebných najmenej 75% správnych odpovedí.

Hodnotenie ústnej časti:

- ak skúšaný zamestnanec odpovedá na otázky prevažne správne, je hodnotený výsledkom – vyhovel.
- ak skúšaný zamestnanec odpovedá na otázky prevažne nesprávne, alebo na ne neodpovedá, je hodnotený výsledkom – nevyhovel.

Celkové hodnotenie:

Ak je písomná alebo ústna časť skúšky hodnotená nevyhovel, hodnotenie skúšky ako celku je nevyhovel.

Pri absolvovaní skúšky s výsledkom nevyhovel, je povolená opravná skúška najviac 2x z tej (písomnej a/alebo ústnej časti), v ktorej neuspel.

Opravný termín môže byť stanovený minimálne po 5 dňoch od absolvovania skúšky s výsledkom nevyhovel.

Pre opätovné získanie odbornej spôsobilosti po opravných termínoch musí zamestnanec absolvovať prípravu a skúšku v plnom rozsahu.

Na skúšky sa adekvátne (v primeranom rozsahu) vzťahuje Skúšobný poriadok ÚIVP.

Druhy skúšok:

- a) odborná skúška (OS);
- b) periodická odborná skúška (POS)

Forma skúšok:

Skúšky majú časť písomnú (test) a ústnu. Písomná časť predchádza ústnej časti. Test na overenie vedomostí je pre každé overenie podľa druhu zariadení spracovávaný osobitne z vytvorenej databázy testových otázok, vedenej a aktualizovanej PVZ.

Ústna časť je realizovaná formou otázok a odpovedí najmenej na 5 otázok, z toho minimálne tri sú z oblasti bezpečnostných požiadaviek na obsluhu a prácu na elektrických inštaláciách a osobitných požiadaviek pre elektrické siete dráh (elektrické inštalácie).

Podmienky prihlásenia na skúšku:

Overenie odbornej spôsobilosti OS, POS realizuje PVZ **na základe písomnej žiadosti** (prihlášky na prípravu a skúšky, príloha č. 2a alebo 2b) zamestnanca alebo zamestnávateľa (prihlasovateľa).

Písomná žiadosť na overenie odbornej spôsobilosti formou skúšky pre zvýšenie odbornej spôsobilosti z elektrotechnika na samostatného elektrotechnika, elektrotechnika na riadenie činností alebo riadenie prevádzky a elektrotechnika špecialistu na projektovanie a konštruovanie elektrických zariadení nemusí obsahovať kópiu dokladu o ukončenom odbornom vzdelaní elektrotechnického smeru a výpis z registra trestov, ak sú doklady v evidencii PVZ – ŽSR ÚIVP.

Za splnenie stanovených požiadaviek zamestnancov prihlásených na skúšky zodpovedá prihlasovateľ.

Prihlášku na odbornú prípravu a skúšku pre skupinu (kvalifikačný stupeň) **elektrotechnik** predkladá prihlasovateľ **najneskôr do 15-teho dňa predchádzajúceho mesiaca na PVZ.**

Prihlášku na prípravu a skúšku pre skupinu (kvalifikačný stupeň) *samostatný elektrotechnik, elektrotechnik na riadenie činností alebo na riadenie prevádzky a elektrotechnik špecialista na projektovanie a konštruovanie zariadení* predkladá prihlasovateľ PVZ **najmenej dva mesiace pred termínom získania alebo udržania odbornej spôsobilosti.**

Prihlášky predkladá prihlasovateľ v stanovených lehotách PVZ za účelom plánovania kapacít (priestorových, lektorských a materiálnych).

Odborná skúška

Písomná žiadosť na overenie spôsobilosti fyzickej osoby (žiadateľa) formou odbornej skúšky (OS) je stanovená podľa § 32 vyhlášky MDPT SR č. 205/2010 Z. z. Prihlasovateľ prihlasuje na OS žiadateľa (zamestnanca) prihláškou (prihlášky na prípravu a skúšky, príloha č.2a alebo 2b), ktorá obsahuje:

- meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, adresu trvalého bydliska,
- dosiahnuté najvyššie odborné elektrotechnické vzdelanie, odbornú spôsobilosť a jej platnosť, požadovaný kvalifikačný stupeň, druh a prax na elektrických zariadeniach.

spolu s prihláškou zašle:

- kópiu dokladu o ukončenom odbornom vzdelaní elektrotechnického smeru, ďalej zašle, ak tak neurobí skúšaný zamestnanec pred otvorením skúšky:

- b) potvrdenie (prihlášky na prípravu a skúšky, príloha č.2a alebo 2b) zamestnávateľa (príslušnej OZ ŽSR) o dĺžke praxe na jednotlivých druhoch zariadení,
- c) výpis z registra trestov nie starší ako 3 mesiace,
- d) doklad o absolvovaní vstupnej odbornej prípravy v poverenom vzdelávacom zariadení, ak doklad nevydá PVZ – ŽSR ÚIVP,
- e) doklad (prihlášky na prípravu a skúšky, príloha č.2a alebo 2b) o zdravotnej spôsobilosti alebo potvrdenie zamestnávateľa o zdravotnej spôsobilosti.

Periodická odborná skúška

Prihlasovateľ prihlasuje na periodickú odbornú skúšku (POS) zamestnanca (žiadateľa) prihláškou (prihlášky na prípravu a skúšky, príloha č.2a alebo 2b), ktorá obsahuje:

- a) meno, priezvisko, dátum a miesto narodenia, adresu trvalého bydliska,
- b) dosiahnuté najvyššie odborné elektrotechnické vzdelanie, odbornú spôsobilosť a jej platnosť, požadovaný kvalifikačný stupeň, druh a prax na elektrických zariadeniach.

ďalej zašle, ak tak neurobí skúšaný zamestnanec pred otvorením skúšky:

- c) potvrdenie (prihlášky na prípravu a skúšky, príloha č.2a alebo 2b) zamestnávateľa (príslušnej OZ ŽSR) o dĺžke praxe na jednotlivých druhoch zariadení,
- d) doklad o absolvovaní odbornej prípravy pred POS v poverenom vzdelávacom zariadení, ak doklad nevydá PVZ – ŽSR ÚIVP,
- e) doklad (prihlášky na prípravu a skúšky, príloha č.2a alebo 2b) o zdravotnej spôsobilosti alebo potvrdenie zamestnávateľa o zdravotnej spôsobilosti.

Pred začatím skúšky skúšaný preukáže členom komisie svoju totožnosť a predloží stanovené doklady. Bez predloženia dokladov, prípadne predloženia neúplných dokladov, sa skúšky v termíne na ktorý bol pozvaný, nebude môcť zúčastniť.

V odôvodnených prípadoch, ak požadované doklady nebudú predložené pred otvorením skúšky, skúšobná komisia PVZ rozhodne o podmienkach ich dodatočného predloženia a doklady o odbornej spôsobilosti do splnenia podmienok nevydá.

Doba požadovanej praxe odbornej spôsobilosti

Doba požadovanej praxe

<i>Odborná spôsobilosť a činnosť</i>	<i>Odborné vzdelanie</i>	<i>Odborná prax na zariadení</i>	
a) Elektrotechnik podľa § 24 Vyhlášky o UTZ			
		do 1000 V AC vrátane a do 1500 V DC vrátane	bez obmedzenia napätia
1. pri činnosti vykonanej na určenom technickom zariadení elektrickom	SO, ÚSO, VŠ	–	–
2. pri činnosti vykonanej len na bleskozvode	SO, ÚSO, VŠ	–	
b) Samostatný elektrotechnik podľa § 25 Vyhlášky o UTZ			
		do 1000 V AC vrátane a do 1500 V DC vrátane	bez obmedzenia napätia
1. pri činnosti vykonanej na určenom technickom zariadení elektrickom	SO, ÚSO, VŠ	1 r	2 r
2. pri činnosti vykonanej len na bleskozvode	SO, ÚSO, VŠ	6 m	
c) Elektrotechnik na riadenie činnosti alebo na riadenie prevádzky podľa § 26 Vyhlášky o UTZ			
		do 1000 V AC vrátane a do 1500 V DC vrátane	bez obmedzenia napätia
1. pri činnosti vykonávanej na určenom technickom zariadení elektrickom	SO	4 r	5 r
	ÚSO	3 r	4 r
	VŠ	2 r	3 r
2. pri činnosti vykonávanej len na bleskozvode	SO	3 roky	
	ÚSO, VŠ	2 roky	
d) Elektrotechnik špecialista na projektovanie a konštruovanie podľa § 27 Vyhlášky o UTZ			
		do 1000 V AC vrátane a do 1500 V DC vrátane	bez obmedzenia napätia
1. pre projektovanie a konštruovanie určených technických zariadení elektrických	ÚSO, VŠ	1 r	2 r
2. pri činnosti vykonanej len na bleskozvode	ÚSO, VŠ	6 mesiacov	
e) Elektrotechnik špecialista na výkon elektrodispečera podľa § 28 Vyhlášky o UTZ			
		bez obmedzenia napätia	
1. pre činnosť elektrodispečera pevných trakčných zariadení	USO	6 r	
	VŠ	5 r	
f) Revízny technik určených technických zariadení elektrických podľa § 29 písm. d) Vyhlášky o UTZ			
		do 1000 V AC vrátane a do 1500 V DC vrátane	bez obmedzenia napätia
1. pri činnosti vykonávanej na určenom technickom zariadení elektrickom v objekte triedy A	USO	5 r	6 r
	VŠ	3 r	4 r
2. pri činnosti vykonávanej na určenom technickom zariadení elektrickom v objekte triedy B	USO	6 r	7 r
	VŠ	4 r	5 r
		v objektoch triedy	
		A	B
3. pri činnosti vykonávanej na bleskozvode	USO	2 r	3 r
	VŠ	1 r	2 r

Vysvetlivky: r – rok ; m – mesiac;

Trieda A – s prostredím bez nebezpečenstva výbuchu, trieda B – s prostredím s nebezpečenstvom výbuchu

- Do doby požadovanej odbornej praxe sa započítava doba vykonávania činnosti na elektrickom zariadení príslušného druhu a napätia.
- Doba praxe na elektrickom zariadení iného druhu alebo napätia sa započítava do doby požadovanej odbornej praxe v polovičnej dĺžke.
- Do doby požadovanej odbornej praxe na odbornú spôsobilosť elektrotechnik špecialista na projektovanie a konštruovanie elektrických zariadení sa započítava doba odpracovaná pri projektovaní a konštruovaní elektrického zariadenia.
- Do doby požadovanej odbornej praxe na inú odbornú spôsobilosť sa môže započítať doba odpracovaná pri projektovaní a konštruovaní elektrického zariadenia v polovičnej dĺžke.

Z celkovej doby požadovanej odbornej praxe musí byť v období posledných troch rokov vykonávaná odborná prax najmenej jeden rok na elektrických zariadeniach príslušného druhu a napätia.

Na základe písomnej žiadosti **môže** úrad alebo vzdelávacie zariadenie za účelom nadobudnutia odbornej spôsobilosti na vykonávanie činnosti na určených technických zariadeniach **uznať** fyzickým osobám odbornú prax, ak bola vykonávaná na zariadení rovnakého druhu a technických parametrov.

Vydávanie, platnosť a odobratie dokladov

Vydávanie dokladov

Osvedčenie o odbornej spôsobilosti na vykonávanie činností na určených technických zariadeniach je vydaný tomu, kto

- a) dosiahol vek 18 rokov,
- b) je plne spôsobilý na právne úkony,
- c) je bezúhonný,
- d) má ukončené odborné vzdelanie v učebnom alebo študijnom odbore, ktorého súčasťou je vyučovací predmet, ktorý obsahuje aspoň opis konštrukcie a funkcie určeného technického zariadenia, požadované odborné vzdelanie pre činnosť na určenom technickom zariadení elektrickom,
- e) absolvoval vstupnú odbornú prípravu v určenom vzdelávacom zariadení a vykonal odbornú skúšku, alebo vykonal periodickú odbornú skúšku,
- f) je zdravotne spôsobilý na výkon činností na určených technických zariadeniach.

Účastníkovi vstupnej odbornej prípravy a aktualizáčnej prípravy pre skupinu (kvalifikačný stupeň) *poučená osoba*, vydá PVZ zamestnancovi pre prihlasovateľa po absolvovaní overenia znalostí Zápisnicu.

PVZ najneskôr do 5 dní po úspešnom absolvovaní skúšky (OS, POS) vydá účastníkovi pre skupiny (kvalifikačný stupeň) elektrotechnik, samostatný elektrotechnik, elektrotechnik pre riadenie činností alebo riadenie prevádzky:

- Zápisnicu o skúške,
- Osvedčenie

Pre kvalifikačný stupeň **elektrotechnik špecialista na projektovanie a konštruovanie elektrických zariadení** PVZ najneskôr do 5 dní po úspešnom absolvovaní skúšky vydá účastníkovi zápisnicu o skúške a oznámi úspešné absolvovanie skúšky bezpečnostnému orgánu. O vydanie osvedčenia požiadajú účastník skúšky alebo v jeho mene zamestnávateľ písomne Bezpečnostný orgán (Dopravný úrad, Divízia dráh a dopravy na dráhach, Miletičova 19, 820 05 Bratislava 25).

Doba platnosti dokladov

Doba platnosti vydávaných dokladov je uvedená pre kvalifikačný stupeň:

- Poučená osoba

V Zápisnici v časti: Zamestnanec je povinný absolvovať vo vzdelávacom zariadení aktualizáciu prípravu do: .....

- Elektrotechnik, samostatný elektrotechnik, elektrotechnik pre riadenie činností alebo riadenie prevádzky, elektrotechnik špecialista na projektovanie a konštruovanie elektrických zariadení

V Zápisnici v časti: Doklad o odbornej spôsobilosti platí najviac do: .....

V prípade, že zamestnanec **nevyhovel** pri overení znalostí, je vo vydanom doklade doba platnosti uvedené hodnotenie nevyhovel.

- Elektrotechnik, samostatný elektrotechnik, elektrotechnik pre riadenie činností alebo riadenie prevádzky

V Osvedčení v časti Doklad o odbornej spôsobilosti platí najviac do: .....

Po uvedenej dobe platnosti dokladu stráca zamestnanec odbornú spôsobilosť.

Odobratie dokladov

Bezpečnostný orgán zakáže vykonávanie činností a odníme doklad o odbornej spôsobilosti na vykonávanie činností na určených technických zariadeniach, ak zistí, že jeho držiteľ:

- a) sa bez závažného dôvodu nezúčastnil na doplnkovom školení, neabsolvoval aktualizáciu prípravu, alebo nevykonal úspešne periodickú odbornú skúšku,
- b) závažným spôsobom porušil svoje povinnosti pri výkone činnosti na určenom technickom zariadení alebo opakovane napriek predchádzajúcemu upozorneniu osoby poverenej výkonom štátneho dozoru vykazuje nedostatky vo vykonávanej činnosti,
- c) činnosti na určených technických zariadeniach vykonáva v rozpore s právnymi predpismi, s prevádzkovými predpismi alebo s technickými špecifikáciami, ktoré upravujú postup pri ich vykonávaní, alebo
- d) prestal spĺňať požiadavky: spôsobilosť na právne úkony, bezúhonnosť, zdravotnú spôsobilosť.

Bezpečnostný orgán o zákaze vykonávania činností upovedomí zamestnávateľa. Do právoplatnosti rozhodnutia bezpečnostného orgánu o odňatí dokladu o odbornej spôsobilosti je pozastavená platnosť dokladu o odbornej spôsobilosti.

V rozhodnutí o odňatí dokladu o odbornej spôsobilosti na vykonávanie činností na určených technických zariadeniach určí podmienky na jeho opätovné získanie v závislosti od dôvodu, pre ktorý bol doklad o odbornej spôsobilosti na vykonávanie činností na určených technických zariadeniach odňatý.

Odo dňa právoplatnosti rozhodnutia o odňatí dokladu o odbornej spôsobilosti na vykonávanie činností na určených technických zariadeniach je doklad neplatný a jeho držiteľ je povinný vrátiť ho bezpečnostnému orgánu do piatich pracovných dní.

Cenník vzdelávania a skúšok

Poplatok je stanovený v zmysle Zákona o cenách a platí pre jednu osobu. V cene sú zahrnuté náklady súvisiace s realizáciou vzdelávania a skúšok, lektorská činnosť, vydávanie dokladov, učebný materiál pre účastníka vzdelávania.